

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Lidia Dudek

Protokolant: Ewelina Lamik

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2018 roku w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa – Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C.

przeciwko (...) Spółce z o.o. w P.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

1. uznaje za bezskuteczną w stosunku do powoda Skarbu Państwa – Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. umowę cesji wierzytelności zawartą w dniu 22 kwietnia 2014 roku, mocą której spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. przeniosła na spółkę (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wierzytelność przysługującą wobec Gminy Ź. z tytułu wynagrodzenia za wykonania umowy z dnia 8.04.2014 r. nr (...), wobec posiadania przez powoda w stosunku do dłużnika spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wierzytelność z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za 2013 rok stwierdzoną tytułem wykonawczym o nr (...) w kwocie 111.391,60 zł należności głównej wraz z odsetkami i kosztami postępowania egzekucyjnego oraz z tytułu podatku od towarów i usług za okres styczeń – marzec 2014 r. stwierdzoną tytułami wykonawczymi o nr (...), (...) i (...) w wysokości 65.564,96 zł należności głównej wraz z odsetkami i kosztami postępowania egzekucyjnego;

2. zasądza od pozwanej (...) Spółki z o.o. w P. na rzecz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

3. nakazuje pobrać od pozwanej (...) Spółki z o.o. w P. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w C. kwotę 8.848 zł (osiem tysięcy osiemset czterdzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 487/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 października 2017 r. powód Skarb Państwa reprezentowany przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, wskazując jako pozwaną (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wniósł o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powoda umowy cesji wierzytelności zawartej w dniu 22 kwietnia 2014 roku, mocą której spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. przeniosła na spółkę (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wierzycielność przysługującą wobec Gminy Ź. z tytułu wynagrodzenia za wykonania umowy z dnia 8.04.2014 r. nr (...), powodowi przysługuje wobec dłużnika spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wierzytelność z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za 2013 rok stwierdzona tytułem wykonawczym o nr (...) w kwocie 111.391,60 zł należności głównej wraz z odsetkami i kosztami postępowania egzekucyjnego oraz z

tytułu podatku od towarów i usług za okres styczeń – marzec 2014 r. stwierdzona tytułami wykonawczymi o nr (...), (...) i (...) w wysokości 65.564,96 zł należności głównej wraz z odsetkami i kosztami postępowania egzekucyjnego oraz o przyznanie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przewidzianych prawem, z tym że w zakresie kosztów zastępstwa procesowego wniósł o zasądzenie ich na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

W uzasadnieniu powód wskazał, że spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. jest dłużnikiem podatkowym Skarbu Państwa – Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C.. W chwili dokonywania zaskarżanej czynności spółka miała zaległości na kwotę należności głównej 214.812,60 zł, postępowanie egzekucyjne przyniosło jedynie częściowe zaspokojenie wierzytelności powoda. W toku egzekucji organ zawiadomieniem nr (...) dokonał zajęcia innej wierzytelności dłużnika z tytułu świadczonych usług na rzecz Urzędu Miasta i Gminy Ż.. W odpowiedzi na zajęcie z dnia 5 maja 2014 r. dłużnik zajętej wierzytelności – Urząd Miasta i Gminy Ż. poinformował organ egzekucyjny o zawartej umowie ze spółką (...) sp. z o.o. w dniu 8 kwietnia 2014 r. nr (...) na usługi budowlane opiewające na kwotę 813.659,23 zł, uznał zajętą wierzytelność, lecz odmówił wypłaty należności pieniężnej z powodu ustanowionej w dniu 22 kwietnia 2014 r. cesji wierzytelności. Jednocześnie powód wskazał, iż między (...) sp. z o.o. a (...) sp. z o.o. zachodzi stosunek bliskości wynikający z powiązań osobowych – współnikami spółki są lub byli: K. K., P. K. oraz M. K.. Przy zawieraniu umowy cesji w dniu 22 kwietnia 2014 r., pozwana reprezentowana była przez prezesa zarządu – M. K., natomiast dłużna spółka (...) sp. z o.o. przez prezesa zarządu – D. J.. D. J. został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego jako osoba wchodząca w skład organu uprawnionego do reprezentacji podmiotu – Prezesa Zarządu – w dniu 19 lutego 2014 r. w miejsce dotychczas sprawującego tę funkcję K. K..

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o obciążenie strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztami sądowymi w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że powód nie wykazał istnienia wszystkich przesłanek wynikających z art. 527 kc. Zdaniem pozwanej strona powodowa nie wykazała czytelnie zestawienia tytułów wykonawczych, przyznając jednak, że dochodzona wierzytelność jest bezsporna. Pozwana Spółka była stroną Umowy cesji wierzytelności z dnia 22.04.2014r. - jednakże bez zrozumienia zakresu tej umowy, jej wykonania i przesłanek oraz celu jej zwarcia nie można przypisać tej Umowie – czynności ukierunkowana na pokrzywdzenie wierzyciela i uzyskanie korzyści przez Pozwaną Spółkę. Co prawda strona pozwana wstąpiła w prawa dłużnika, jednakże, to pozwana wykonała faktycznie przedmiot Umowy z dnia 08.04.2014r, poniosła koszty zakupu materiałów i robocizny.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 7 marca 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. wezwał Spółkę (...) do zapłaty należności wynikającej z podatku VAT za okres 1/2014 oraz kosztów upomnień w wysokości 72.059,60 zł.

Z dniem 19 marca 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. sporządził tytuł wykonawczy dotyczący egzekucji należności pieniężnej nr(...) wobec (...) Sp. z o. o. w P. w wysokości 72.048 zł. za okres 2014/1 z tytułu podatku od towarów i usług wraz z odsetkami od dnia 26 lutego 2014 roku na poziomie 10%.

(...) Spółka z o. o. w dniu 4 kwietnia 2014 roku została wezwana do uregulowania należności wynikających z podatku VAT za okres 2/2014 oraz kosztów upomnień w wysokości łącznie 13.447,60 zł.

W dniu 8 kwietnia 2014 roku w Ż. została zawarta umowa nr (...) pomiędzy Gminą Ż. reprezentowana przez Burmistrza K. P. a (...) Sp. z o. o. z siedzibą w P. na wykonanie zadania „Przebudowa dróg gminnych w Ż. ul. (...)”. Strony ustaliły, że wynagrodzenie będzie miało charakter ryczałtowy ustalony na podstawie materiałów przetargowych za realizację przedmiotu umowy i będzie wynosiło kwotę brutto: 813.659,23 zł.

W dniu 11 kwietnia 2014 roku Spółka (...) została wezwana do zapłaty należności wynikających z podatku CIT, kosztów upomnień, łącznie w wysokości 117.690,60 zł. za rok 2013.

W dniu 16 kwietnia 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. sporządził tytuł wykonawczy dotyczący egzekucji należności pieniężnej nr (...) wobec (...) Sp. z o. o. w P. w wysokości 13.436 zł. za okres 2014/2 z tytułu podatku od towarów i usług wraz z odsetkami od dnia 26 marca 2014 roku na poziomie 10%.

Na podstawie umowy cesji wierzytelności zawartej w P. w dniu 22 kwietnia 2014 roku pomiędzy (...) Sp. z o. o. z siedzibą w P. reprezentowaną przez Prezesa Zarządu D. J. zwaną dalej „Zbywcą” a (...) Sp. z o. o. w P. zwaną dalej „Nabywcą” nastąpił przelew wierzytelności przyszłej przysługującej Zbywcy z tytułu zawarcia w dniu 8 kwietnia 2014 roku umowy z Gminą Ż. Nr (...), której przedmiotem miała być przebudowa dróg gminnych w Ż. ul. (...), ul. (...), ul. (...). Umowa ta miała być realizowana przez Zbywcę w okresie od dnia 28 kwietnia do dnia 31 sierpnia 2014 r. Należne z tej umowy wynagrodzenie zbywcy opiewało na kwotę 813.659,23 zł. brutto.

Z dniem 24 kwietnia 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. wystawił tytuł wykonawczy nr (...) wobec (...) Sp. z o. o. w P. na kwotę 117.679 zł. za rok 2013 wraz z odsetkami od dnia 1 kwietnia 2014 roku na poziomie 10%.

Pismem z dnia 25 kwietnia 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. zawiadomił Urząd Miasta i Gminy Ż. o zajęciu prawa majątkowego stanowiącego należność pieniężną dłużnika.

W odpowiedzi z dnia 5 maja 2014 roku Burmistrz Urząd Miasta i Gminy Ż. przyznał, że Spółce (...) przysługuje wierzytelność w kwocie 813.659,23 zł na podstawie Umowy z Gminą Ż. Nr (...) z dnia 08.04.2014 r. z tytułu robót budowlanych, polegających na wykonaniu zadania „Przebudowa dróg gminnych w Ż. ul. (...)”.

W dniu 21 maja 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. sporządził tytuł wykonawczy dotyczący egzekucji należności pieniężnej nr (...) wobec (...) Sp. z o. o. w P. w wysokości 319 zł. za okres 2014/3 z tytułu podatku od towarów i usług wraz z odsetkami od dnia 26 kwietnia 2014 roku na poziomie 10%.

Dowód: umowa (k. 80-84 akt), tytuł wykonawczy (k. 13, k. 19, k. 25-26, k. 30 akt), zmiany w stanie wymagalności należności (k. 18, k. 24, k. 29, k. 36 akt), zawiadomienie o aktualizacji tytułu wykonawczego (k. 20-21, k. 31-33 akt), upomnienie (k. 22-23, k. 27-28, k. 34-35 akt), zawiadomienie (k. 46-48 akt), pismo (k. 49-50 akt), umowa cesji (k. 12 akt), zeznania świadka L. P. (protokół rozprawy z dnia 25.05.2018r. nagranie czas:00:05:20-00:13:13 adnotacje), zeznania świadka R. Z. (protokół rozprawy z dnia 25.05.2018r. nagranie czas:00:13:34-00:17:55 adnotacje), dokumenty złożone przez Urząd Miasta i Gminy w Ż. .

W okresie od dnia 12 maja 2014 roku do dnia 25 czerwca 2014 roku (...) Sp. z o. o. wystawiła dla Gminy Ż. następujące faktury VAT: nr (...) na kwotę 61.438 zł., nr (...) na kwotę 90.161,84 zł., nr (...) na kwotę 97.428,63 zł. nr (...) na kwotę 87.073,74 zł., nr (...) na kwotę 122.986,35 zł., nr (...) na kwotę 136.734,34 zł., (...) na kwotę 116.008,14 zł., (...) na kwotę 101.828,19 zł., wskazując rachunek bankowy do wpłaty o numerze: (...). Wszystkie należności z przedmiotowych faktur została uregulowane na rachunek (...) Sp. z o. o. w P. o numerze: (...).

W okresie od 9 maja 2014 roku do 17 września 2014 roku (...) Sp. z o. o. wystawiła następujące faktury VAT: nr (...) na kwotę 61.521,07 zł., nr (...) na kwotę 90.161,84 zł., nr (...) na kwotę 97.428,63 zł., nr (...) na kwotę 101.828,19 zł., nr (...) na kwotę 252.742,48 zł., nr (...) na kwotę 122.986,90 zł., nr (...) na kwotę 87.073,74 zł., wskazując jako nabywcę (...) Sp. z o. o. z siedzibą w P.. Faktury zostały podpisane przez Prezesa Zarządu M. K..

Dowód: faktury i protokoły odbioru robót (k. 87-102, k. 105-121 akt), lista operacji (k. 103-104 akt).

Postanowieniem Sądu Rejonowego w C. z dnia 15 września 2014 roku w sprawie o sygn. akt XV Co (...) wyznaczył komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. P. P., aby dalej prowadził łącznie w trybie egzekucji sądowej dotychczas prowadzoną przez siebie sprawę sygn. akt KM (...) oraz sprawę prowadzoną przez administracyjny organ egzekucyjny Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. w sprawie o numerze zajęcia (...) przeciwko dłużnikowi (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. do składnika majątku w postaci wierzytelności z tytułu umowy z Powiatowym Zarządem Dróg w P. oraz pozostawił w mocy czynności dokonane przez oba organy egzekucyjne.

Kolejnym postanowieniem Sądu Rejonowego w C. z dnia 25 września 2014 roku w sprawie o sygn. akt XV Co (...) wyznaczył komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. A. B., aby dalej prowadził łącznie w trybie egzekucji sądowej dotychczas prowadzone przez siebie sprawę sygn. akt KM (...) i Km (...) oraz sprawę prowadzoną przez administracyjny organ egzekucyjny Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. w sprawie o numerze zajęcia (...) przeciwko dłużnikowi (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. do składnika majątku w postaci wierzytelności z tytułu mowy z (...) S.A. w W. oraz pozostawił w mocy czynności dokonane przez oba organy egzekucyjne.

Dowód: postanowienia (k. 37-45 akt)

W dniu 31 października 2014 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. P. P. w sprawie sygn. akt Km (...) ustalił plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji wierzytelności w wysokości 42.821,93 zł., z czego na rzecz wierzyciela Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. przypadła kwota 37.048,43 złotych (dot. tytułów wykonawczych o sygn. (...), (...), (...) do (...)).

Dowód: plan podziału (k. 52 akt), zestawienie rozliczenia uzyskanych kwot (k. 53-58 akt), pismo (k. 62 akt).

Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w C. A. B. umorzył postępowanie egzekucyjne albowiem prowadzone postępowanie nie przyniosło pozytywnego wyniku.

Dowód: postanowienie (k. 60, k. 63 akt).

Postanowieniami z dnia 11 maja 2015 roku oraz z dnia 30 listopada 2015 roku Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. P. P. w sprawie sygn. akt Km (...) umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji albowiem w toku prowadzonego postępowania nie ujawniono majątku dłużnika, z którego Komornik mógłby prowadzić postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń wierzyciela Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C..

Dowód: postanowienie (k. 59, k. 61 akt).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powód Skarb Państwa reprezentowany przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, wskazując jako pozwaną (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wniósł o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powoda umowy cesji wierzytelności zawartej w dniu 22 kwietnia 2014 roku, mocą której spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. przeniosła na spółkę (...) sp. z o.o. z siedzibą w poczesnej wierzytelność przysługującą wobec Gminy Ż. z tytułu wynagrodzenia za wykonania umowy z dnia 8.04.2014 r. nr (...), powodowi przysługuje wobec dłużnika spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wierzytelność z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za 2013 rok stwierdzona tytułem wykonawczym o nr (...) w kwocie 111 391,60 zł należności głównej wraz z odsetkami i kosztami postępowania egzekucyjnego oraz z tytułu podatku od towarów i usług za okres styczeń – marzec 2014 r. stwierdzona tytułami wykonawczymi o nr (...), (...) i (...) w wysokości 65 564,96 zł należności głównej wraz z odsetkami i kosztami postępowania egzekucyjnego. Powód roszczenie swoje oparł na przepisach statuujących ochronę wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika, czyli tzw. skargi pauliańskiej.

Przepis art. 527 § 1-4 k.c. stanowi, że gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Ochrona wierzyciela aktywizuje się zatem wówczas, gdy dłużnik dokonał czynności prawnej (lub zaniechał dokonania takiej czynności), na skutek czego jego majątek uległ zmniejszeniu w taki sposób, iż jakiś składnik z jego majątku ubył lub do niego nie wszedł, chociaż powinien, przez co dłużnik stał się niewypłacalny, albo niewypłacalny w wyższym stopniu, przy czym jednocześnie ze zmianą w majątku dłużnika doszło do uzyskania korzyści majątkowej przez osobę trzecią. Nadto koniecznym

dla objęcia ochroną wierzyciela z tego przepisu jest dokonanie lub zaniechanie dokonania czynności prawnej przez dłużnika w sytuacji istnienia obiektywnej możliwości przewidzenia, że skutkiem dokonania czynności może być niemożność zaspokojenia się wierzycieli z jego majątku. O tym, że dłużnik przewiduje taką możliwość osoba trzecia uzyskująca korzyść majątkową na podstawie czynności dokonanej z dłużnikiem musi wiedzieć. Brak takiej wiedzy nie pozwala na skorzystanie przez wierzyciela z instytucji skargi paulińskiej, chyba że brak tej wiedzy jest zawiniony. Natomiast jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli korzyść majątkową uzyskał przedsiębiorca pozostający z dłużnikiem w stałych stosunkach gospodarczych, domniemywa się, że było mu wiadome, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Spełnienie się powyższych przesłanek umożliwia uznanie czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną w stosunku do wierzyciela, który czynność zaskarżył. Zaskarżona czynność zachowuje ważność, ale w stosunku do wierzyciela, który czynność tę zaskarżył przyjmuje się fikcję, iż czynność nie została dokonana, a przedmiot tej czynności nadal należy do majątku dłużnika z tym zastrzeżeniem, iż bezskuteczność czynności sięga maksymalnie do rozmiarów wierzytelności przysługującej wierzycielowi.

Podsumowując, wierzycielowi, który nie uzyskał zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności na skutek skierowanej przeciwko temu aktywności dłużnika służy ochrona, jeżeli wykaże on następujące okoliczności:

1. pokrzywdzenie go wskutek czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią, która uzyskała na tej podstawie korzyść majątkową,
2. działanie dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli,
3. wiedzę lub możliwość dowiedzenia się, przy zachowaniu należytej staranności, o działaniu dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Ciężar udowodnienia faktu w myśl przepisu art. 6 k.c. spoczywa na osobie, która z tegoż faktu wywodzi skutki prawne. Obowiązek udowodnienia powyższych przesłanek w niniejszej sprawie obciąża zatem powoda.

Zgodnie z brzmieniem art. 530 k.c. wierzycielem przyszłym w rozumieniu komentowanego przepisu jest taki wierzyciel, którego wierzytelność (roszczenie) jeszcze nie istnieje w sensie prawnym w chwili dokonywania przez dłużnika (przyszłego dłużnika) czynności prawnej w warunkach określonych w przepisie art. 527 § 1 k.c. Jeżeli taki wierzyciel decyduje się na proces pauliński, musi wykazać, że taka wierzytelność już powstała (na podstawie późniejszych zdarzeń prawnych) i da się określić w sensie podmiotowym oraz przedmiotowym. Chroniona wierzytelność powinna przy tym powstać najpóźniej w chwili wniesienia skargi paulińskiej albo co najmniej w chwili wyrokowania. Jest to jedna z koniecznych przesłanek roszczenia wynikającego z art. 530 w zw. z art. 527 k.c, bez zaistnienia której występuje czasowy brak legitymacji czynnej, ze względu na który powództwo jako przedwczesne podlega oddaleniu.

Prawo do wniesienia skargi paulińskiej przysługuje wierzycielowi w ciągu 5 lat od daty zawarcia czynności dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela (art. 534 k.c.).

Tryb postępowania w przedmiocie uznania czynności prawnej za bezskuteczną wobec wierzyciela reguluje art. 531 k.c. Zgodnie z tym artykułem wierzyciel w celu uznania czynności prawnej za bezskuteczną występuje z powództwem przeciwko osobie trzeciej, która wskutek tej czynności uzyskała korzyść majątkową (§ 1). W wypadku zaś gdy osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią, wierzyciel może wystąpić bezpośrednio przeciwko osobie, na której rzecz rozporządzenie nastąpiło, jeżeli osoba ta wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną albo jeżeli rozporządzenie nastąpiło nieodpłatnie (§ 2).

Odnosząc się do realiów niniejszej sprawy, należy uznać, że w świetle zebranego materiału dowodowego, nie budzi wątpliwości spełnienie się przesłanek uznania za bezskuteczną w stosunku do powoda umowę cesji wierzytelności zawartej w dniu 22 kwietnia 2014 roku. Powód niewątpliwie wykazał, że przedmiotowa umowa cesji została dokonana z jego pokrzywdzeniem.

Podejmowane przez powoda próby wyegzekwowania wierzytelności jakie przysługiwały mu względem dłużnika (...) Sp. z o.o. z tytułu niezapłaconych należności w postaci podatku dochodowego od osób prawnych za 2013 rok stwierdzona tytułem wykonawczym o nr (...) w kwocie 111 391,60 zł. należności głównej wraz z odsetkami i kosztami postępowania egzekucyjnego oraz z tytułu podatku od towarów i usług za okres styczeń – marzec 2014 r. stwierdzona tytułami wykonawczymi o nr (...), (...) i (...) w wysokości 65 564,96 zł. należności głównej wraz z odsetkami i kosztami postępowania egzekucyjnego nie przyniosły rezultatu. Również prowadzone z wniosku powoda postępowania egzekucyjne okazały się być nieskuteczne. Jak wynika bowiem z danych zawartych w aktach sprawy w ramach prowadzonej egzekucji Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. P. P. w sprawie sygn. akt Km (...) ustalił plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji wierzytelności w wysokości 42.821,93 zł., z czego na rzecz wierzyciela Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. przypadła kwota 37.048,43 złotych (dot. tytułów wykonawczych o sygn.(...), (...), (...) do (...)). Jednak nie nastąpiło z nich pełne zaspokojenie wierzyciela. Natomiast egzekucja prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. A. B. nie przyniosła pozytywnego skutku. Z uwagi na powyższe pokrzywdzenie wierzyciela trwa nadal, albowiem do chwili wydania orzeczenia w niniejszej sprawie, roszczenie powoda wobec (...) Sp. z o. o. nie zostało zaspokojone.

Wartość cesji wierzytelności, zdaniem Sądu jest w stanie pokryć wierzytelności jakie ma powód w stosunku do (...) Sp. z o. o. W tym miejscu należy podkreślić, że niewypłacalność, o jakiej mowa w art. 527 § 2 k.c. nie jest synonimem braku jakiegokolwiek majątku po stronie dłużnika. Wystarczy bowiem, aby czynność prawna zakłóciła zdolności płatnicze dłużnika i uprzywilejowywała jednego z jego wierzycieli. Za niewypłacalnego można uznać nawet takiego dłużnika, którego aktywa majątkowe równoważą zobowiązania, ale są niedostępne dla wierzyciela roszczeń pieniężnych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 5 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa 1250/12, Lex nr 1312107). Jednocześnie w wyniku cesji wierzytelności pozwana (...) Sp. z o. o. uzyskała korzyść majątkową. W skład jej majątku weszła bowiem wierzytelność.

Rozporządzając wierzytelnością (...) Sp. z o. o. działała ze świadomością pokrzywdzenia powoda. Należy pamiętać, że dłużnik działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, jeżeli ma rozeznanie co do tego, że w następstwie dokonanej przezeń czynności ucierpi materialny interes wierzyciela, zazwyczaj poprzez wyzbycie się w całości lub w części majątku nadającego się do egzekucji. Związana z tym niewypłacalność dłużnika nie musi być całkowita, byle by wystąpiła w większym rozmiarze niż przed dokonaniem czynności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2007 r., sygn. akt V CSK 77/07, Lex nr 611445). Przy czym dla oceny działania dłużnika w tym zakresie nie jest istotny zamiar pokrzywdzenia wierzycieli, lecz wystarcza świadomość dłużnika, że dokonana przez niego czynność może spowodować dla wierzyciela niemożność zaspokojenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2008 r., sygn. akt V CSK 381/07, Lex nr 627262). W chwili sporządzania umowy cesji wierzytelności tj. w dniu 22 kwietnia 2014 roku (...) Sp. z o. o. zdawał sobie sprawę z zadłużenia jakie posiadał wobec Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C.. Wynika to bowiem z faktu, że z dniem 19 marca 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. sporządził tytuł wykonawczy dotyczący egzekucji należności pieniężnej nr (...) wobec (...) Sp. z o. o. w P. w wysokości 72.048 zł. za okres 2014/1 z tytułu podatku od towarów i usług wraz z odsetkami od dnia 26 lutego 2014 roku na poziomie 10%. Następnie (...) Spółka z o. o. w dniu 4 kwietnia 2014 roku została wezwana do uregulowania należności wynikających z podatku VAT za okres 2/2014 oraz kosztów upomnień w wysokości łącznie 13.447,60 zł. a w dniu 11 kwietnia 2014 roku Spółka (...) została wezwana do zapłaty należności wynikających z podatku CIT, kosztów upomnień, łącznie w wysokości 117.690,60 zł. za rok 2013. W dniu 16 kwietnia 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. sporządził kolejny tytuł wykonawczy dotyczący egzekucji należności pieniężnej nr (...) wobec (...) Sp. z o. o. w P. w wysokości 13.436 zł. za okres 2014/2 z tytułu podatku od towarów i usług wraz z odsetkami od dnia 26 marca 2014 roku na poziomie 10%. Ostatecznie z dniem 24 kwietnia 2014 roku Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. wystawił następny tytuł wykonawczy nr (...) wobec (...) Sp. z o. o. w P. na kwotę 117.679 zł. za rok 2013 wraz z odsetkami od dnia 1 kwietnia 2014 roku na poziomie 10%. Pomimo tych zaległości (...) Sp. z o. o. zawarła umowę cesji wierzytelności, uniemożliwiając w ten sposób powodowi zaspokojenie się z tego składnika jego majątku. Niewątpliwie więc Spółka musiała posiadać rozeznanie, że dokonując cesji, czyniła to z pokrzywdzeniem powoda, ograniczała bowiem w ten

sposób aktywa swojego majątku, pomimo świadomości ciążących na niej zobowiązań, co w praktyce prowadziło do uniemożliwienia powodowi zaspokojenia swojej wierzytelności.

Odnosząc się do brzmienia treści art. 527 § 4 k.c. mianowicie użytego tam sformułowania "stałych stosunków gospodarczych" należało zaznaczyć, że to kategoria ogólna a więc powinna być konkretyzowana okolicznościami pojawiającymi się w konkretnej sprawie. Chodzi tu z pewnością o współpracę gospodarczą zawierającą element trwałości w sensie zarówno czasu trwania tej współpracy, jak i jej intensywności. Stosunki gospodarcze nie muszą odzwierciedlać jedynie określonej więzi natury prawnej (np. stosunków obligacyjnych wynikających najczęściej z umów o charakterze długoterminowym). Mogą też polegać na powiązaniach natury organizacyjnej (np. uczestnictwie obu podmiotów w szerszej strukturze organizacyjnej). Nie bez znaczenia pozostaje także element woli stałej współpracy gospodarczej po obu stronach. Kwestionowana w skardze paulińskiej, czynność prawna powinna być dokonana, oczywiście, w okresie trwania trwałych stosunków gospodarczych. O stałości stosunków gospodarczych przedsiębiorcy z dłużnikiem świadczy nie tylko czas ich trwania, wyznaczony powtarzaniem czynnościami lub długoterminową umową, ale także charakter i rozmiar tych stosunków, dających podstawę do przyjęcia, że przedsiębiorca miał wiedzę o stanie majątkowym dłużnika. Analiza akt pozwala stwierdzić, że obie spółki współpracowały ze sobą już w 2013 roku co wynika jednoznacznie z pisma załączonego przez Urząd Miasta i Gminy Ż. datowanego na dzień 10 czerwca 2013 roku. Z treści dokumentu wynika, że (...) s.c. P. K., M. K. udzielili referencji (...) Sp. z o. o. w związku z przetargiem nieograniczonym na roboty budowlane związane realizacją zadania: „Przebudowa dróg gminnych w Ż. ul. (...)”. Warto zauważyć, że obie spółki już w roku 2013 miały siedziby pod tym samym adresem tj. P. (...), ul. (...) więc z uwagi na powyższe okoliczności należało przyjąć, że ich współpraca była ścisła i stała. Na marginesie należało jedynie wspomnieć, że umowa cesji wierzytelności nie miała charakteru nieodpłatnego albowiem spółce (...) przysługiwało roszczenie pieniężne wobec Gminy, które przelała na rzecz pozwanej, czym uwolniła się od zapłaty na rzecz (...).

Wobec spełnienia się wszystkich przesłanek warunkujących zasadność skargi paulińskiej wskazanych w art. 527 k.c. powództwo wniesione przez powoda należało w całości uznać za zasadne.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na zasądzone od pozwanej na rzecz powoda koszty składają się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7.200 złotych. Natomiast stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010r., nr 90, poz. 594 ze zm.) Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Częstochowie kwotę 8.848 zł tytułem zwrotu nie uiszczonych kosztów sądowych.